

Forfatter: Fjorten eventyr og fortællinger

Titel:

Citation: "Fjorten eventyr og fortællinger", i *Fjorten eventyr og fortællinger*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1989, s. 255.

Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ingemann01-shoot-idm140296364975584.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Fjorten eventyr og fortællinger

De fortryllede Fingre

136

Volmerslot: sandsynligvis Gurre Slot, der i folkemunde havde navn efter sin formodede bygherre Valdemar Atterdag, hvis romantiske tilknytning til stedet flere gange er behandlet i den danske litteratur. - *Skifting*: iflg.. folkeovertroen et barn, der af overnaturlige væsener blev lagt i vuggen i stedet for et udøbt barn. - *skjærere*: lysere. - *Ugleungen* ...: Det eventyr, der hentydes til, er ikke identificeret.

137

Johannisurter: eller St. Hansurter, der helst skulle plukkes ved sankthans, 256 brugtes dels som lægeurt, dels til at tage varsel om ægteskab og død. - *Kilden*: Omkring de gamle hellige kilder udfoldede der sig et muntert folkeligt liv, især sankthansaften.

138

Fugl Phoenix: i den antikke mytologi en fugl, der brændte sig op i sin rede, hvorefter en ny fønix opstod af asken; iflg. folketroen havde dens sang helbredende kraft, men traditionen om dens fjers magt har ikke kunnet efterspores.

139

Kong Salomons Seglbillede: Iflg. gamle jødiske sagn beherskede den israelitiske konge Salomon ved hjælp af sin seglring og en række besværgelser dæmonerne; i middelalderens jødiske mystik, Kabbala, og derefter i folkeovertroen brugtes betegnelsen Salomons segl om magiske figurer, der anvendtes til at mane ander.

140

Hagith: navn på planeten Venus, som forekommer i det magiske skrift *Clavicula Salomonis* (Salomons nøgle), kendt fra det 17. og 18. årh. Navnet Hagith er hentet fra Det gamle Testamente, hvor en af kong Davids hustruer benævnes sådan (bl.a. 2. Samuelsbog 3,4).

141

Søndagsøie: lommespejl. - *Parcel*: jordejendom.

142

dadlet: udtalt utilfredshed med. - *Uglebillede*: grimt ansigt. - *formeligt*: virkeligt.

143

Thorvaldsens Tilbagekomst: I 1838 vendte Thorvaldsen fra Rom tilbage til København, hvor han fik en enestaende modtagelse, fremstillet i Jørgen Sonnes frise på Thorvaldsens museum (påbegyndt 1846). - *Kobbere*: kobberstik. - *idelig*: stadig.

144

curiøst: løjerligt.

146

forsvoret: erklæret for umuligt.

148

den Engel...: Dåbsenglen i Frue Kirke i København var færdig i 1827. - *artig*: åndrig; elskværdig. - *de almindelig* ... *Studier*: examen philosophicum.

149

Skuespil: Omkring 1840 prægedes Det kgl. Teaters repertoire af lystspil med en elegant og vittig, ofte satirisk dialog; blandt de oversatte dramatikere var Scribe (1791-1861) dominerende, blandt de hjemlige J.L. Heiberg. - *satiriske Blade*: Kendtest af samtidens blade med satirisk indhold er *Corsaren* (grundlagt 1840 af

M.A. Goldschmidt).

150

Werthers Lidelser: Goethes berømte roman fra 1774. - *Lafontaines*: Den tyske forfatter August Lafontaine (1758-1831) skrev en lang række meget populære sentimentale romaner. - *de moderneste Parodier...*: sandsynligvis de ironiske viser fra de syngespil og vaudeviller, der opførtes på Det kgl. Teater. - *musikalske Genrebilleder*: viser af C.M. Bellman (1740-95), i Danmark især kendt via teatret.

151

mærkelig: mærkbar.

154

(Menneske)*larve*: hylster. - *medens*: eftersom. - *skuffe*: bedrage.

155

flaue: åndløse. - *Fortepiano*: klaver.

156

Beenædder: kronisk betændelse, der fortærer knoglen.

257